

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra statistiky

Teze bakalářské práce

**Statistická analýza nákladů spojených se zásobami
ve společnosti Chvalis s.r.o. a možnosti jejich
minimalizace**

Darina Roháčková

© 2015 ČZU v Praze

Souhrn

Bakalářská práce je zaměřena na problematiku nákladů, které jsou spojeny se zásobami ve společnosti Chvalis s.r.o. Zásoby jsou velmi důležitým prvkem každé společnosti. K zásobám se váží finanční prostředky společnosti, a proto je důležité, aby struktura zásob byla efektivní a účelná. Bakalářská práce analyzuje vývoj zásob ve společnosti v rozmezí let 2002 – 2013. Potřebné informace k vypracování práce byly získány z odborné literatury a z dokumentů společnosti. Zhodnocení stavu zásob bylo dosaženo pomocí statistických metod a metody ABC. Pomocí provedených analýz bylo zjištěno udržování nepotřebných zásob ve skladech. V závěru práce jsou uvedeny návrhy a doporučení pro společnost, pomocí kterých lze zlepšit stav zásob na efektivní úroveň.

Klíčová slova

podnik

podniková ekonomika

náklady

nákladovost

rentabilita

zásoby

řízení zásob

optimalizace stavu zásob

Obchodní i výrobní společnosti vznikají především proto, aby uspokojovaly potřeby trhu. Dnešní trh je místo s velmi silnou a nelítostnou konkurencí. Místo na takovém trhu si musí každá společnost vybojovat sama svým úsilím. Pro dosažení úspěchu a uplatnění na trhu je potřebné správné vystihnutí přání a myšlenek zákazníků. S uplatněním společností a podniků na trhu je spojen i operativní a efektivní systém skladování zásob. Zásoby materiálu, výrobku a zboží jsou pro každou společnost zásadní záležitostí. Zásoby mohou z velké části ovlivnit konkurenceschopnost a finanční stav podniku. Stanovení potřebného množství a správné struktury zásob je dobrým předpokladem pro kvalitní fungování společnosti. Zásoby by měly být nakupovány v množství, které jsou společnosti schopny spotřebovat či prodat i s přihlédnutím na expirační dobu zásob. Pokud je tato činnost vytvářena bez efektivnosti, dochází k hromadění zásob na skladech společnosti. Zásoby tohoto typu jsou nepotřebné, nadnormativní a váží na sebe finanční prostředky, které by společnost mohla použít v jiných oblastech pro svůj další rozvoj a růst.

Cílem bakalářské práce bylo analyzovat stav zásob ve skladech společnosti. Na základě zjištěných údajů navržením metody, která povede k jejich optimalizaci, lepší struktuře a tím ke zlepšení současného stavu zásob.

V bakalářské práci je zpracována analýza vývoje zásob ve společnosti Chvalis s.r.o. v rozmezí let 2002-2013. Získaná data jsou analyzována pomocí statistických metod. Je zpracován odhad vývoje hodnoty zásob na další rok 2014 a optimalizace v oblasti zásob. Z analyzovaných dat společnosti byl zjištěn o třetinu rychlejší růst hodnoty zásob oproti růstu obrátu společnosti. Z poskytnutých dat byla spočítána rychlost obrátu a doba obrátu zásob. Rychlost obrátu zásob vyjadřuje, kolikrát za rok se zásoby společnosti obrátí, tzn. kolikrát, byla zásoba nakoupena a prodána. Obecně je žádána co nejvyšší rychlost, ale u společnosti se tato rychlost v posledních čtyřech letech snižuje. Doba obrátu zásob udává, za jakou dobu tzn. počet dní, je společnost schopna své zásoby prodat. Ve společnosti se doba obrátu zásob od roku 2009 zvyšuje. Dále byly zpracovány údaje o hodnotě zásob v jednotlivých letech. Hodnoty byly analyzovány pomocí časové řady. Smyslem časové řady je popsat vývoj daného ukazatele v čase a zpracování prognózy. U hodnoty zásob byl zpracován odhad na rok 2014. Odhad byl vypracován pomocí trendové lineární funkce, jejíž vhodnost byla ověřena indexem determinace. Lineární funkce je vhodná z 93%. Hodnota zásob v dalším roce 2014 vzroste na 39,27 mil. Kč, zvýší se o 7,3% oproti roku

2013. Zvýšení hodnoty zásob působí na dobu obrátu zásob. Pokud se zvedne hodnota zásob společnosti, opět se zvýší počet dní, za které je společnost schopna prodat své zásoby. Na základě zjištěných údajů byla navržena optimalizace v této oblasti pro snížení hodnoty zásob.

Optimalizace zásob společnosti byla navržena pomocí metody ABC. Cílem metody je zaměřit se na ty oblasti, které přináší největší užitek. Metoda je postavena na principu rozvržení položek do tří segmentů. Zásoba společnosti byla rozvržena podle obrátkovosti do tří skupin A-B-C. Do skupiny C bylo zařazeno řádově 21,5 % položek ze stávající skladové zásoby. Tyto položky zásob jsou charakteristické nulovým pohybem během roku 2013 a přírůstkem zásob bez záznamu prodeje. Do dalších skupin A a B jsou rozčleněny položky podle obrátkovosti. Skupina A obsahuje zásobu, která je vysokoobrátková a její skladování je efektivní. Parametry pro jednotlivé skupiny byly stanoveny podle počtu pohybů prodeje jednotlivých položek. Pro jednotlivé skupiny byl navržen postup, který povede k optimalizaci zásob a snížení finančních prostředků, které se v současné době na zásoby váží.

Závěrem této práce byly vytvořeny návrhy a doporučení pro společnost v oblasti řízení zásob a skladovaného sortimentu. V současné době má společnost velký počet zásob, které jsou nízkoobrátkové nebo neobrátkové a pouze zabírají místo ve skladech společnosti. Společnost by měla odprodat toto zboží bez skladových pohybů, i za cenu snížení prodejních cen položek. Finanční prostředky, které na sebe nyní váží tyto zásoby, by v případě optimálního skladování a nákupu mohly být použity mnohem efektivněji v jiné oblasti. Zásoba zařazená do skupiny C je v hodnotě 7,86 mil. Kč. Pokud by se společnosti podařilo odstranit ze svých skladů tento typ zásoby, snížila by se hodnota zásob o 20%.

Společnost by měla provést důslednou kontrolu nastavení stávajících dat pro objednávání, skladování zásob a minimalizaci zásob v oblasti segmentu zboží s nulovou či minimální obrátkovostí. Pro společnost byly zpracovány návrhy a doporučení, které dle dosažených výsledků mohou pomoci společnosti v optimalizaci zásob. Účelného a efektivního skladování zásob lze dosáhnout především pevným a aktivním přístupem celé společnosti.

Seznam literatury

Emmett, Stuart. 2008. *Řízení zásob.* Computer Press a.s., 2008 1. vydání.
ISBN 978-80-251-1828-3.

Hendl, Jan. 2006. *Přehled statistických metod zpracování dat: analýza a metaanalýza dat.*
Portál, 2006. ISBN 80-7367-123-9.

Hindls, Richard, a další. 2007. *Statistika pro ekonomy.* Praha : Professional Publishing,
2007. ISBN 978-80-86946-42-6.

Horáková, Helena a Kubát, Jiří. 1998. *Řízení zásob.* Profess Consulting.
ISBN 80-85235-55-2.

Louša, František. 2012. *Zásoby.* Grada, 2012. ISBN 978-80-247-4115-4.

Pražská, Lenka. 2002. *Obchodní podnikání: retail management.* Management Press, 2002
2. vydání. ISBN 80-251-0573-3.

Sixta, Josef a Mačát, Václav. 2002. *Logistika - teorie a praxe.* CP Books a.s., 2002
2. vydání. ISBN 80-251-0573-3.

Svatošová, Libuše a Kába, Bohumil. 2012. *Statistické metody I. - učební skripta.* Praha :
ČZU, 2012. ISBN 978-80-213-1672-0.

Synek, Miloslav a kol. 2000. *Podniková ekonomie.* C. H. Beck, 2000 2. vydání.
ISBN 80-7179-300-4.

Vochozka, Marek. 2011. *Metody komplexního hodnocení podniku.* Grada, 2011 1. vydání.
ISBN 978-80-247-3647-1.